

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2018 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-7

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018–2020 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

2018 metai

Biudžetiniai metai	2018 m.
Asignavimų valdytojai	<p>Joniškio rajono savivaldybės administracija, kodas 288712070 Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka, 288712070 Joniškio kultūros centras, 190574241 Žagarės kultūros centras, 300542630 Joniškio istorijos ir kultūros muziejus, 190573869 Joniškio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, 157655065 Joniškio rajono Žagarės lopšelis-darželis „Vyšniukas“, 190551068 Joniškio vaikų darželis „Vyturėlis“, 190550347 Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, 190550151 Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, 290549940 Joniškio „Aušros“ gimnazija, 290565040 Joniškio Mato Slančiausko progimnazija, 190565235 Joniškio rajono savivaldybės Skaistgirio gimnazija, 190565573 Joniškio rajono savivaldybės Žagarės gimnazija, 190565388 Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla, 190565192 Joniškio rajono Gasčiūnų pagrindinė mokykla, 190563412 Joniškio r. sav. Gataučių Marcės Katiliūtės pagrindinė mokykla, 190563565 Joniškio rajono Kriukų pagrindinė mokykla, 190565420 Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Plikiškių skyrius-daugiafunkcis centras, 190565192 Joniškio sporto centras, 190565954 Žagarės specialioji mokykla, 190565616 Joniškio A. Raudonikio meno mokykla, 190566860 Joniškio švietimo centras, 157701712 Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 301541296 Žagarės socialinių paslaugų centras, 157672552 Joniškio seniūnija, 188669337 Gataučių seniūnija, 188669675 Gaižaičių seniūnija, 188669522 Kepalių seniūnija, 188669718 Kriukų seniūnija, 188669860 Rudiškių seniūnija, 188670453 Saugėlaukio seniūnija, 188670115 Satkūnų seniūnija, 188670072 Skaistgirio seniūnija, 188670268 Žagarės seniūnija, 288669480</p>
Misija	Tenkinant Joniškio rajono gyventojų viešuosius poreikius ir interesus, demokratiniu keliu plėtoti ir skatinti vietos savivaldą, užtikrinti kokybišką viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijų vykdymą

IŠORINĖS APLINKOS ANALIZĖ

EKONOMINIAI VEIKSNIAI

Verslas ir investicinė aplinka

Veikiantys ūkio subjektai. Vienas svarbiausių rodiklių, apibūdinančių verslo situaciją ir gyventojų verslumo lygį, yra bendras įmonių skaičius ir įmonių skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų. Statistikos departamento duomenimis, 2017 m. pradžioje Joniškio rajono savivaldybėje veikė 446 ūkio subjektai o 1 000 gyventojų vidutiniškai teko 19,8 veikiančių ūkio subjektų. Pagal šį rodiklį Joniškio rajono savivaldybė tarp visų apskrities savivaldybių yra ketvirtoje vietoje, tačiau labai atsilieka nuo Lietuvos ir Šiaulių apskrities vidurkio (36,5 ir 27,7 ūkio subjekto 1 000 gyventojų). Joniškio rajone vyrauja mažos ir vidutinės įmonės (pagal darbuotojų skaičių). 2017 m. pradžioje jų buvo 336. Didelės įmonės sudaro labai mažą procentą. Daugiausia ūkio subjektų veikia didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, kitos aptarnavimo veiklos, žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės, statybos bei apdirbamosios gamybos srityse.

Joniškio rajonas yra žemės ūkio kraštas, garsėjantis derlingomis žemėmis bei gerai išvystytu žemės ūkiu, todėl Joniškio rajonas turi geras galimybes žemės ūkio sektoriaus plėtrai. Įmonės ar ūkininkai dažniausiai specializuojasi auginti grūdines kultūras ir rapsus. Joniškyje yra nemažai ūkio subjektų, užsiimančių būtent grūdų ir trąšų prekyba, perdirbimu ir saugojimu.

Pramonė. Pramonės produkciją daugiausia sudaro mėsos, pieno, duonos ir pyrago gaminiai, šaldytų pusgaminių produktai bei pašarai, o tai rodo pramonės orientaciją į žemės ūkio produkcijos perdirbimą ir glaudžias sąsajas su esančia žemės ūkio gamyba savivaldybėje. Taip pat vystoma baldų bei medienos ir jos gaminių gamyba, kasyba ir karjerų eksploatavimas.

Tiesioginės užsienio investicijos (TUI). TUI pritraukimas – svarbus veiksnys, siekiant užtikrinti ilgalaikį ekonomikos augimą, sukurti didesnę pridėtinę vertę, greičiau diegti technologijos naujoves pramonėje ir kitose verslo srityse. Mažiau išsivystę regionai paprastai pritraukia mažiau tiesioginių užsienio investicijų. To priežastis – nepakankamai palanki investicijoms aplinka: biurokratinės kliūtys, nepakankamai išvystyta infrastruktūra, kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Todėl būtina gerinti investicinę aplinką, pasiruošti pritraukti ir priimti investicijas. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam Joniškio rajono savivaldybės gyventojui, 2016 metų pabaigoje buvo 108 eurai. Šis rodiklis, lyginant su pastaraisiais penkeriais metais Joniškio rajone buvo didžiausias, tačiau lyginant su kitomis Šiaulių apskrities savivaldybėmis šis rodiklis išlieka vis dar labai mažas.

Materialinės investicijos (MI). Materialinės investicijos įvardijamos kaip viena iš ilgalaikio ekonomikos augimo prielaidų. Analizuojant Statistikos departamento pateikiamus duomenis, pastebima, kad Joniškio rajonui apskrities kontekste tenka gana maža dalis materialinių investicijų, (2014 m. – 24 782 tūkst. Eur, 2015 m. – 23 216 tūkst. Eur ir 2016 m. – 15 857 tūkst. Eur).

Minėti rodikliai rodo, kad Joniškio rajone materialinės investicijos mažėja, galima daryti prielaidą, kad Joniškio rajonas mažiau patrauklus investuotojams, nes čia nėra didelės vartojimo rinkos, didelę pridėtinę vertę turinčio verslo ir tam tinkamų žmogiškųjų išteklių.

Žemės ūkis

Ūkininkų ūkių registro duomenimis, 2017 metų pabaigoje Joniškio rajono savivaldybėje buvo registruoti 1569 ūkiai – tai 14,4 proc. apskrities ir apie 1,5 proc. šalies ūkių. Pagal ūkių skaičių apskrityje Joniškio rajono savivaldybė nėra išskirtinė tarp kitų apskrities savivaldybių, tačiau lenkia kitas savivaldybes pagal naudojamą (deklaruotą) žemės ūkio naudmenų bendrą plotą, tenkantį vienam ūkiui (šiuo atveju 55,97 ha), didesnis už apskrities (35,84 ha), ir didesnis už šalies (22,20 ha) vidurkį.

Joniškio rajone daugiausia nedidelių (nuo 1 iki 10 ha) ūkių (829 vnt.), lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis. Čia taip pat gana didelė procentinė dalis stambesnių (daugiau kaip 100 ha) ūkių, kurie sudaro (13,32 proc.) visų apskrities ūkių.

Joniškio rajonas garsėja kaip derlingos žemės kraštas, vidutinis žemės našumo balas – 49, tačiau yra laukų, kurių žemės našumas siekia net 60 balų. Joniškio rajone 2017 m. pasėlių plotas sudarė 82 077 ha. Vyravo žieminių kviečių ir žieminių rapsų kultūros, jų bendras plotas siekė daugiau kaip 60 proc.

Šiaulių apskritis šalyje pirmauja pagal pagaminamą žemės ūkio produkciją. Apskrityje pagaminama 20 proc. visos šalies žemės ūkio produkcijos: 24 proc. Lietuvos augalininkystės ir 13,7 proc. gyvulininkystės produkcijos. Joniškio rajono žemės ūkis taip pat orientuotas į augalininkystės produkcijos gaminimą.

Turizmas

Joniškio rajonas geografiškai priskiriamas Šiaurės vidurio Lietuvos regionui, kuriame gausu turizmui tinkamų kultūros paveldo objektų, bet lyginant su aplinkiniais rajonais ne itin išsiskiria rekreacijai ir turizmui tinkamasis gamtos išteklių. Lietuvos turizmo sistemoje Joniškio rajoną galima apibūdinti kaip tranzitinį rajoną, todėl turizmo paslaugos Joniškio rajone yra negausios ir fragmentiškos, netolygiai išsidėsčiusios rajono teritorijoje. Veikia 7 kaimo turizmo sodybos.

Pagrindinis Joniškio rajono turizmo traukos objektas – Žagarės regioninis parkas, kuris gali pasigirti ne tik archeologijos, gamtos paminklais, draustiniais ir unikaliu kraštovaizdžiu, bet ir turtingu architektūriniu paveldu: Žagarės senamiesčiu (XVI a.–XX a. pradžia), Žagarės dvaro sodyba (XIX a.), didžiausiu Lietuvoje peizažiniu parku, Žagarės senąja bažnyčia (XVI a.), Žagarės Šv. Petro ir Povilo bažnyčia (XVII a.). Prie Žagarės regioninio parko prijungus gamtinių, rekreacinių požiūriu vertingas teritorijas ir patikslinus parko ribas Žagarės regioninio parko plotas padidėjo nuo 4930 iki 7140,42 ha. Prijungti Mūšos tyrelio ir Rukuižių bei Pabalių miškų kompleksai. Ypač pasikeitė pelkių plotas: padidėjo 576 ha. Lankytojams yra sudaryti 5 skirtingi turistiniai maršrutai, o vienas populiariausių yra 2015 m. kovo 13 d. atidarytas Mūšos tyrelio pažintinis takas, kuris jau pateko į Lietuvos rekordų knygą kaip ilgiausias pelkėje lentų takas. Jo ilgis 3,6 km.

Joniškio mieste pagrindiniai turizmo traukos objektai yra – Joniškio Šv. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia, žydų Raudonosios ir Baltosios sinagogų kompleksas, Joniškio krepšinio muziejus, stalo teniso muziejus (įsikūręs svečių namuose „Šiaurės vartai“).

Joniškio rajone veikia keturi muziejai: Joniškio istorijos ir kultūros muziejus, tautosakininko M. Slančiausko sodyba – muziejus, dailininkės M. Katiliūtės sodyba – muziejus. 2011 m. buvo įkurtas Krepšinio muziejus (Joniškio muziejaus patalpose).

Yra išlikę 6 dvarai ar dvarų fragmentai: Žagarės dvaras, Jurdaičių dvaras, Jakiškių dvaras, Daunoravos dvaras, Medvilionių dvaras, Paaudruvės dvaras. Lankytini architektūros paminklai: Jonišio bažnyčia, Skaistgirio bažnyčia, sinagogų kompleksas Joniškyje, Juodeikių, Žukančių, Gasčiūnų, Rudiškių bažnyčios. Skaičiuojamos devynios XV–XX a. koplyčios, 6 vėjo malūnai, 1 garinis malūnas. Prie lankytinų Jonišio rajono vietų priskiriama ir Saulės mūšio įamžinimo vieta Jauniūnų kaime. Joniškyje veikia Jonišio turizmo ir verslo informacijos centras, įkurtas 2005 m.

2014 m. Jonišio rajone buvo atidarytas Gasčiūnų kaimo tradicinių amatų centras. Dėl kaimo žmonių veiklumo įkurtas etnografinis muziejus, amatų centre vykdomos įvairios edukacinės programos. 2017 metais Gasčiūnai buvo paskelbti mažąja kultūros sostine.

Tradicinės Jonišio miesto ir rajono šventės: vienas garsiausių ir lankomiausių – Žagarės vyšnių festivalis (liepos mėn.), Jonišio miesto šventė, Kleckų šventė Žiurkiemyje, kuri išaugo į Žiemgalos festivalį, Amatų dienos, Jonišio kultūros ir istorijos muziejaus rengiami šeškaturgiai ir saldaturgiai.

2017 m. startavo tarptautinio pasienio regiono turizmo projektas „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“ skatinantis turistinių objektų pažinimą, renginių lankymą ir paslaugų plėtrą projekto partnerių teritorijose. Į projektą įsitraukė istorinės Žiemgalos žemės rajonai: Biržai, Pasvalys, Joniškis, Pakruojis bei Latvijos Respublikos Bauskės, Iecavos, Rundalės, Vecumnieku savivaldybės.

2018 m. bus pradėtas įgyvendinti projektas „Savivaldybes jungiančios turizmo informacinės infrastruktūros plėtra Šiaulių regione“, parengtas bendradarbiaujant su 6 savivaldybėmis. Projekto veiklas vykdys Jonišio turizmo ir verslo informacijos centras.

Svarbiausi veiksniai, stabdantys turizmo paslaugų plėtrą Jonišio rajone: tinkamos turizmo informacijos trūkumas ir vis dar per maža šios informacijos sklaida, nedidelė turizmo paslaugų pasiūla (kaimo turizmo, kempingo paslaugos, gido paslaugos, ekskursijų organizavimo paslaugos ir pan.), prasta daugelio kultūros paveldo objektų fizinė būklė.

Turizmo paslaugų sektorius. Turizmo socialinė ekonominė įtaka gyventojų užimtumui, investicijų mastams, regionų plėtrai tampa reikšmingu veiksniumi, kuris skatina ekonomikos plėtrą ne tik kuriant naujas darbo vietas paslaugų sektoriuje, bet ir verčia kurti bei teikti daugiau paslaugų, kurios tenkintų įvairius turistų bei vietos gyventojų poreikius.

Labiausiai besivystanti ir viena iš svarbiausių turizmo infrastruktūros dalių – apgyvendinimo įmonių tinklas.

Inžinerinė infrastruktūra

Keliai ir susisiekimas. Jonišio rajono susisiekimo sistemą sudaro automobilių kelių bei geležinkelių transportas. Rajone yra šie valstybiniai keliai: magistralinis, krašto ir rajoninių bei vietinės reikšmės kelių. Rajono specifika ta, kad jis yra pasienyje su Latvijos Respublika. Per Jonišio rajono teritoriją juda dideli transporto srautai iš Latvijos.

Iš viso Jonišio rajone 2017 m. buvo 1015,19 km vietinės reikšmės kelių. Iš jų – 141,64 km asfalto danga, 863,56 km – žvyro danga, 9,99 km – kita danga.

Joniškio rajono savivaldybės taryba 2015 m. lapkričio 12 d sprendimu Nr. T-225 yra patvirtinusi Jonišio rajono savivaldybės 2016–2018 metų kelių ir gatvių statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto objektų prioritetinį sąrašą. Objektų sąrašas vykdomas prioriteto tvarka. Objektams, finansuojamiems iš Kelių priežiūros ir plėtros programos vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti, lėšos skiriamos vadovaujantis lėšų panaudojimo

tvarkos aprašų. Seniūnijose, seniūnaičių sueigose nustatomas einamųjų metų remontuojamų kelių ir gatvių eiliškumas.

Pradėta vykdyti Joniškio miesto centrinės dalies aikščių rekonstrukcija (Joniškio Miesto a., Upytės g. pradžia, Livonijos g. (iki Statybininkų g.). III etapo darbai atliekami pagal pateiktą techninę dokumentaciją. III etapas apima pėsčiųjų takus, privažiavimus, aikštę bei automobilių statymo aikštelę prie savivaldybės, Švč. M. Marijos ėmimo į dangų bažnyčios šventoriaus aplinką, Nepriklausomybės paminklo aplinką bei Upytės g. šiaurinę pusę. III etapo tvarkomos teritorijos plotas 12 730 m², dangų plotas 7 503 m², apželdintas žemės plotas 2 900 m². Numatoma įrengti 14 automobilių stovėjimo vietų (iš jų – 1 vieta pritaikyta neįgaliesiems) rekonstruojamoje automobiliu stovėjimo aikštelėje prie savivaldybės aikštės.

Naudojant ES paramą, padėtas įgyvendinti projektas „Joniškio miesto rytinio aplinkkelio nuo krašto kelio Nr. 152 Joniškis–Linkuva iki krašto kelio Nr. 209 Joniškis–Žeimelis–Pasvalys statyba“, kurio metu planuojama nutiesti 1,33 km ilgio aplinkkelį, įrengti kelio apšvietimą ir dviračių bei pėsčiųjų taką. Projektas įtrauktas į Šiaulių regiono integruotų teritorijų vystymo programą.

Tęsiant Joniškio miesto centrinės dalies sutvarkymą, planuojama sutvarkyti pėsčiųjų ir dviračių takus teritorijoje, jungiančioje Joniškio miesto M. Slančiausko ir Žemaitės gatves (Joniškio miesto parkas). Planuojama atnaujinti takų dangas, įrengti apšvietimą, pastatyti naujų suoliukų, šiukšliadėžių. Planuojamas sutvarkyti takų ilgis apie 0,69 km.

Joniškio rajono savivaldybėje keleivių vežimo veiklą vykdo tik vienas vežėjas – UAB Joniškio autobusų parkas.

Šilumos tiekimas. Joniškio rajone centralizuotai šiluma aprūpinama apie 60 proc. Joniškio miesto, 13 proc. Žagarės miesto, 75 proc. Jurdaičių kaimo ir 18 proc. Gataučių kaimo daugiabučių gyvenamųjų namų. Likusi šilumos vartotojų dalis Joniškio rajone naudoja šilumą, pagamintą individualiuose šilumos gamybos įrenginiuose, naudojančiuose dažniausiai kietą kurą.

Centralizuotai šilumą ir karštą vandenį tiekia UAB „Fortum Joniškio energija“, UAB Joniškio butų ūkis, UAB „Šilumera“. Bendras Joniškio miesto šilumos tiekimo tinklų ilgis siekia 8,8 km. Vidutinis tinklų amžius nuo 2 iki 13 metų. Žagarės miesto tinklų ilgis siekia 1,3 km, vidutinis tinklų amžius – 18 metų. Gataučių kaime centrinio šilumos tiekimo tinklų ilgis siekia 0,6 km, vidutinis amžius – 25 metai. Bendras Judraičių centrinio šilumos tiekimo sistemos tinklų ilgis siekia 1,2 km, vidutinis amžius – 35 metai.

Centralizuotai tiekiamos šilumos kaina per pastaruosius 3 metus sumažėjo vidutiniškai 9 proc.

Gyvenamasis fondas. Joniškio rajono savivaldybės statinių naudotojų sąrašė įrašyti 377 daugiabučiai namai. 205 daugiabučiai namai yra administruojami daugiabučių namų savininkų bendrijų arba pagal jungtinės veiklos sutartis, 172 daugiabučius namus administruoja savivaldybės paskirtas daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratorius – uždaroji akcinė bendrovė Joniškio butų ūkis. Iki 2018 m. pradžios atnaujinti 64 daugiabučiai gyvenamieji namai Joniškyje ir Žagarėje. Dar 20 daugiabučių gyvenamųjų namų yra šiuo metu renovuojami arba planuojama pradėti vykdyti renovaciją artimiausiu metu.

Parkai ir rekreacinės teritorijos. Remiantis Šiaulių regiono tolygaus turizmo galimybių studija, kaip pats unikaliausias objektas Joniškio rajono savivaldybėje įvardintas –Žagarės regioninis parkas ir Žagarės apylinkės, kur sukonzentruota didelė dalis gamtinių, istorinių, kultūrinių ir religinių turistinių objektų. Žagarės miestas yra urbanistinis paminklas, kurį supa Raktuvės ir Žvelgaičio piliakalniai, turtingi archeologiniais radiniais; Mūšos tyrelio telmologinis draustinis, Žagarės dvaro ansamblis ir bažnyčios.

Svarbūs gamtosauginiai objektai – Pabalių botaninis, Vilkijos hidrografinis, Mūšos tyrelio telmologinis draustiniai, Žagarės regioninis ir Skaistgirio parkai.

Rekreacijai tinkančių gamtinių išteklių Jonišio rajone pagrindą pagal užimamą plotą sudaro gamtiniai kraštovaizdžio elementai: miškai (rajono miškingumas siekia 18,5 proc.), vandens telkiniai (užima tik nedidelę rajono teritorijos dalį, vos 2,03proc.). Jonišio rajono teritorijoje teka šios upės: Mūša, Platonis, Vilkija, Audruvis, Sidabra, Švėtė. Tyvuliuoja 2 ežerai: Miknaičių ir Žvelgaičio. Yra 28 tvenkiniai, iš kurių didžiausi: Žvelgaičių, Ramoškių, Beržėnų.

Joniškio mieste išskirtos teritorijos, naudojamos visuomenės poreikiams:

skverai: Livonijos (0,5 ha), M. Mažvydo skveras (0,4 ha), Miesto aikštės skveras (1,00 ha), Vilniaus g. skveras (0,5 ha).

Parkai: Jonišio miesto parkas (4,10 ha), Jonišio miesto poilsio zonos „Sidabra“ parkas (35,0 ha), Kaštonų g. parkas (3,7 ha), Jonišio miesto poilsio zonos prie II tvenkinio parkas (1,5 ha), parkas prie Jonišio žemės ūkio mokyklos (3,6 ha), Turgaus g. parkas (0,9 ha), V. Kudirkos g. parkas (0,8 ha).

SOCIALINIAI VEIKSNIAI

Gyventojai

2017 m. pradžioje Jonišio rajone gyveno 22449 gyventojai, iš jų 10500 vyrų ir 11949 moterys. Nuo 55 metų amžiaus vyrų skaičius pradeda mažėti ir nuo 75 metų amžiaus vyrų yra dvigubai mažiau nei moterų, o nuo 80 metų amžiaus – beveik 3 kartus mažiau. Vidutinis gyventojų amžius – 46 metai (Lietuvoje – 43). Gyventojų skaičius Jonišio rajone per 2011 – 2017 metus sumažėjo apie 14,7 proc. (nuo 26322 iki 22449).

2017 m. Jonišio rajone gimė 225, mirė 389 gyventojai. Gyventojų natūrali kaita – 164.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2017 m. pradžioje Jonišio rajone gyveno 3368 vaikai iki 15 metų amžiaus, t. y. 15 proc. visų rajono gyventojų, 13469 darbingo amžiaus gyventojai kuries sudaro 60 proc. rajono gyventojų ir 5612 – pensinio amžiaus gyventojų (t. y. 25 proc. rajono gyventojų).

2018 m. sausio 1 d. Šiaulių TDB Jonišio skyriuje buvo registruotas 1721 bedarbis, nedarbo lygis siekė 12,7 proc. (nuo 2017 m. sausio 1 d. nedarbo lygis išaugo 0,4 proc. punkto).

Lietuvoje nedarbo lygis 2018 m. sausio 1 d. siekė 8,7 proc., o Šiaulių teritorinėje darbo biržoje – 9,2 proc.

Švietimas

Švietimo įstaigų tinklas savivaldybėje yra išdėstytas optimaliai, sudaromos sąlygos, užtikrinančios mokymosi, švietimo pagalbos prieinamumą įvairių poreikių turintiems vaikams ir suaugusiems. Vidurinis išsilavinimas teikiamas rajono centre, Žagarėje ir Skaistgiryje esančiose gimnazijose, pradinis ir pagrindinis, be Jonišio, Žagarės ir Skaistgirio, teikiamas Kriukuose ir dar 3 kaimų vietovėse. Žagarės specialiojoje mokykloje ir Jonišio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Specialiojo ugdymo skyriuje sudarytos sąlygos ugdytis vaikams pagal specialiąsias programas ir asmenims iki 21 metų pagal socialinių įgūdžių programą. Jonišio rajone yra jaunimo klasių vienoje pagrindinių mokyklų bei suaugusiųjų mokymo skyrius, kur sudarytos sąlygos įgyti pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą dirbantiems asmenims, taip pat yra mokinių bendrabutis. Jonišio rajono švietimo centre veikia pedagoginė psichologinė tarnyba.

Kasmet plečiasi ikimokyklinio ugdymo prieinamumas, švietimo pagalba ikimokyklinio amžiaus vaikams. Ikimokyklinis ugdymas vykdomas Joniškyje, Žagarėje, Kriukuose, Skaistgiryje ir dar 6 kaimų vietovėse. Joniško vaikų lopšelyje-darželyje „Ažuoliukas“ veikia grupė neįgaliems vaikams, „Saulutėje“ – budinti grupė, Žagarės lopšelyje-darželyje „Vyšniukas“ – ikimokyklinio amžiaus vaikų globos grupė.

Švietimo centro įsteigto Trečiojo amžiaus universiteto keturiuose (Anglų kalbos, Kultūros ir meno, Sveikatos, Kraštotyros ir turizmo) fakultetuose tenkinami senjorų neformaliojo švietimo poreikiai.

Meno mokykloje yra teatro, choreografijos, dailės ir muzikos skyriai, du pastarieji skyriai – ir Meno mokyklos Žagarės filiale. Joniško sporto centre veikia: krepšinio, futbolo, žolės riedulio, stalo teniso, tinklinio, lengvosios atletikos, aerobikos, imtynių, karatė sportinės grupės.

2017 m. pakeistas rajono mokyklų tinklas. Prie Joniško „Saulės“ pagrindinės mokyklos prijungta Joniško rajono Mindaugių pagrindinė mokykla ir Joniško rajono Plikiškių mokykla-daugiafunkcis centras. Vėliau, Joniško „Saulės“ pagrindinės mokyklos Mindaugių skyrius buvo uždarytas. Uždaryta ir Joniško jaunimo ir suaugusiųjų mokykla. Joniško Mato Slančiausko progimnazijoje vykdomas suaugusiųjų mokymas (1–8 klasės), Joniško „Aušros“ gimnazijoje įsteigtas suaugusiųjų skyrius – (9–12 klasės).

Joniškio rajono savivaldybėje veikia:

- 3 gimnazijos,
- 1 progimnazija,
- 4 pagrindinės mokyklos,
- 1 specialioji mokykla,
- 1 skyrius-daugiafunkcis centras,
- 1 specialiojo ugdymo skyrius,
- 1 suaugusiųjų mokymo skyrius,
- 4 ikimokyklinės įstaigos,
- 4 ikimokyklinio ugdymo skyriai,
- 2 neformaliojo ugdymo įstaigos (Sporto centras ir Meno mokykla),
- 1 Švietimo centras su Pedagogine psichologine tarnyba,
- 1 viešoji įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ugdymo programą.

Joniškio žemės ūkio mokykloje, kurios steigėja yra Švietimo ir mokslo ministerija, vykdoma pagrindinio ugdymo ir akredituota vidurinio ugdymo programa, įgyvendinamos 9 profesinio ugdymo programos, suaugusiųjų mokymo skyriuje vykdomas tęstinis profesinis mokymas. Mokykla turi savo bendrabutį.

Žagarės ir Joniško darželiai iš dalies renovuoti. Valstybės investicijų programos lėšomis renovuota Gataučių Marcės Katiliūtės pagrindinė mokykla, Mato Slančiausko progimnazija, Skaistgirio gimnazijos sporto salė, vykdomi Žagarės gimnazijos vidaus renovacijos darbai. Renovacija reikalinga 9 ugdymo įstaigose ar jų atskiruose korpusuose, skyriuose.

Nuolat gerinamos mokytojų darbo sąlygos, mokyklos aprūpinamos mokymo priemonėmis, įranga, darbo vietos kompiuterizuojamos, gerėja sąlygos mokytojų savišvietai ir jų pasiruošimui pamokoms, naudojant šiuolaikines technologijas. Mokytojai kelia kvalifikaciją, siekdami aktyviau diegti informacines technologijas ugdymo procese ir gerinti ugdymo kokybę. Tikslinga ieškoti galimybių ir dalyvauti programose siekiant tolesnio mokyklų ugdymo bazės atnaujinimo ir modernizavimo.

Iš 9 bendrojo ugdymo įstaigų 8 naudoja elektroninius dienynus. Elektroninio dienyno nenaudoja Žagarės specialioji mokykla.

2017 m. rugsėjo 1 d. Joniškio rajone mokėsi 2352 mokiniai iš jų 55 priešmokyklinio ugdymo grupėse, 34 suaugusieji (33 – „Aušros“ gimnazijos Suaugusiųjų mokymo skyriuje, 1 – M. Slančiausko progimnazijoje). Per paskutinius trejus metus nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. rugsėjo 1 d. mokinių skaičius sumažėjo 287 mokiniais, t. y. 10,6 procento.

Ikimokyklines įstaigas lankė 572 vaikai. Iš jų: priešmokyklinio ugdymo grupes – 122. Ikimokyklinio ugdymo skyrius lankė 114 vaikų. Neformaliojo ugdymo įstaigose buvo ugdomi 755 moksleiviai: Sporto centre – 375 moksleiviai, Meno mokykloje – 380.

Užtikrinamas tolimesnis nei 3 km gyvenančių mokinių pavėžėjimas. Mokyklos turi 14 geltonųjų autobusų. 2017 m. spalio 1 d. duomenimis, mokykliniu transportu buvo vežiojami apie 509 mokiniai, autobusų parko transportu – 600 savivaldybės mokyklų mokinių ir 87 Žemės ūkio mokyklos mokiniai.

2017 m. lapkričio mėn. duomenimis nemokamą mokinių maitinimą gavo 611 mokinių, tai sudaro 25 procentus visų mokinių. 2016 m. nemokamas maitinimas buvo teikiamas 678 mokiniams, tai sudarė 31 procentą nuo visų besimokančių mokinių.

Joniškio rajono švietimo įstaigose dirba 414 pedagogų. Iš jų:

299 bendrojo ugdymo mokyklose;

12 sporto centre (su dirbančiais antraeilėse pareigose – 20);

29 meno mokykloje – (su dirbančiais antraeilėse pareigose – 31);

74 darželiuose – (su dirbančiais antraeilėse pareigose – 80).

Dalis vadovų veda pamokas, dalis mokytojų dirba keliose ugdymo įstaigose.

Švietimo įstaigoms vadovauja 32 vadovai (direktoriai, pavaduotojai ugdymui, skyrių vedėjai). Iš jų 14 (44 proc.) yra įgiję trečiąją vadybinę kvalifikacinę kategoriją; 11 (34 proc.) yra įgiję antrąją vadybinę kvalifikacinę kategoriją, neatestuotų – 7 (22 proc.) vadovų.

Socialinės paslaugos

Joniškio rajono savivaldybėje teikiamų socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmens, šeimos, bendruomenės socialinių problemų plitimui, taip pat visuomenės saugumui užtikrinti.

Joniškio rajone pagrindinė socialinių paslaugų organizatorė yra Joniškio rajono savivaldybė, o socialines paslaugas teikia Žagarės socialinių paslaugų centras, Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla, Joniškio rajono Žagarės vaikų lopšelis-darželis „Vyšniukas“, Žagarės specialioji mokykla, Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras, kitos nevyriausybinės ar privačios socialinių paslaugų įstaigos.

Joniškio rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemia įvairūs socialiniai veiksniai. Dažniausi jų šie:

Visuomenės senėjimas. Žemas gimstamumo lygis ir jaunimo emigracija lemia spartų mūsų šalies gyventojų senėjimą. Gyventojų senėjimas – sudėtingas reiškinys, sukeltas įvairių socialinių ir ekonominių pasekmių: seniems žmonėms išskyla sveikatos, apsitarnavimo, prisitaikymo buityje ir visuomenėje problemų. Todėl senstant visuomenei, didėja mokesčių našta ekonomiškai aktyviems darbingo amžiaus gyventojams, didėja medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis. Taip senyvo amžiaus asmenys tampa viena iš svarbiausių socialinių paslaugų gavėjų grupių. Dažniausiai senyvo amžiaus asmenims reikalingos pagalbos į namus, socialinės globos, transporto paslaugos ir techninės pagalbos priemonės (neįgaliojo vežimėliai, lazdelės,

vaikštytės). Jonišio rajone apie ketvirtadalį visų rajono gyventojų sudaro pensinio amžiaus žmonės, todėl tikėtina, kad netolimoje ateityje daugeliui jų bus nustatytas socialinės priežiūros ar socialinės globos paslaugų poreikis.

Siekiant mažinti senų žmonių ir žmonių su negalia institucinės globos mastą ir orientuotis į bendruomeninių socialinių paslaugų plėtrą, Jonišio rajono savivaldybėje įgyvendinamas projektas „Integralios pagalbos teikimas Jonišio rajone“. Teikiant integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) paslaugas, sudarytos sąlygos artimiesiems, prižiūrintiems neįgalius šeimos narius, įgyti, tobulinti profesinę kvalifikaciją ir (arba) dalyvauti darbo rinkoje, o jų globojamiems šeimos nariams – kiek įmanoma ilgiau likti gyventi savo namuose ir gauti reikiamą pagalbą. Per 2017 m. paslaugos buvo skirtos 17 asmenų, kuriuos lankė ir teikė kvalifikuotą socialinę, medicininę ir konsultacinę pagalbą specialistų komanda, sudaryta iš socialinių darbuotojų, jų padėjėjų, slaugytojų bei jų padėjėjų, reabilitacijos specialisto.

Negalia. Įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse. Neįgaliesiems teikiamos socialinės paslaugos bendruomenėje padeda jiems sėkmingiau integruotis į visuomenę. Neįgaliesiems teikiamos panašios socialinės paslaugos kaip ir senyvo amžiaus asmenims: pagalba į namus, socialinė globa, transporto paslaugos, aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymo paslaugos.

Viena iš pagrindinių socialinių problemų Jonišio rajone ne visiškai patenkinti neįgaliųjų socialinių paslaugų ir dienos socialinės globos poreikis, todėl būtina plėtoti tokių socialinių paslaugų tinklą. Suaugę asmenys pripažįstami neįgaliaisiais dažniausiai dėl jungiamojo audinio ir skeleto – raumenų sistemos ligų, vaikai – dėl psichikos ir elgesio sutrikimų.

Socialinės rizikos šeimos. Išlieka socialinių paslaugų poreikis socialinės rizikos šeimoms, asmenims ir vaikams. Šį poreikį lemia vis didėjantis nedarbas ir daugelio gyventojų nuostata gyventi naudojantis tik valstybės pinigine parama. Socialinės rizikos šeima apibrėžiama kaip šeima, kurioje auga vaikų iki 18 metų, ir bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ir seksualinę prievartą. Labai svarbu dirbti prevencinį darbą, kad mažėtų socialinės rizikos šeimų.

Metai	Socialinės rizikos šeimos	Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius
2012	161	391
2013	127	326
2014	110	291
2015	103	268
2016	98	246
2017	91	229

Socialinės rizikos šeimų skaičius Jonišio rajono savivaldybėje per 2012–2016 metus mažėjo tik dėl bendro gyventojų (tarp jų ir vaikų) skaičiaus mažėjimo, be to, dirbamas prevencinis darbas su stebimomis šeimomis.

Kol kas išlieka didelis nestacionarių socialinių paslaugų poreikis socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams. 2014 m. Žagarėje įsikūrė centras, teikiantis paslaugas rizikos

šeimoms ir šių šeimų vaikams, kuriame teikiamos vaikų priežiūros bei užimtumo dienos metu paslaugos, pagalba vaikams ir tėvams, tėvų socialinių įgūdžių auginti vaikus, spręsti kitas šeimos problemas, ugdymas, teisinė pagalba ir kt. Dienos centrai socialinės rizikos šeimų vaikams ir jaunimui veikia Žagarėje, Skaistgiryje, Joniškyje ir Mekijų kaime. Tokio pobūdžio įstaigų paslaugos yra prevencinė priemonė įvairioms šeimos socialinėms problemoms kilti, todėl vaikų dienos centrų paslaugos turėtų būti prieinamos taip pat ir socialinei rizikai nepriskiriamų šeimų vaikams.

Kitos paslaugos.

Joniškio rajone yra įsteigtas Joniškio krizių centras – nakvynės namai, kuriuose teikiamos šios paslaugos: laikino apnakvindinimo (per metus apnakvindinama apie 20 asmenų; intensyvios krizių įveikimo, laikino apgyvendinimo (per metus apgyvendinama apie 20 asmenų).

Pradėtas įgyvendinti savarankiško gyvenimo namų įkūrimo projektas, skirtas nestacionarioms socialinės priežiūros paslaugoms teikti socialinės rizikos suaugusiems asmenims ir jų šeimos nariams.

Joniškyje veikia Šv. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“, kuriuose gali būti globojama iki 35 senyvo amžiaus asmenų. Joniškio rajono teritorijoje įsikūrusiuose Beržėnų senjorų globos namuose yra galimybė apgyvendinti 35 asmenis, Kepalių senelių namuose – 16 asmenų.

Satkūnų seniūnijoje Milvydžių kaime yra įsikūrusi V. Ercupienės šeimyna. Šeimynoje globojami 8 vaikai. Planuojama skatinti vaikų globos šeimoje procesą Joniškio rajone, finansiškai remti šeimas, globojančias ne mažiau kaip tris vaikus.

Kultūra

2017 m. Joniškio rajono savivaldybėje kultūros srityje veikia šios įstaigos:

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka su 18 filialų;

Joniškio kultūros centras su 10 skyrių;

Žagarės kultūros centras su 2 bendruomenės salėmis;

Joniškio istorijos ir kultūros muziejus su 2 filialais.

Savivaldybei Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu priskirtos savarankiškosios funkcijos numato atsakomybę už gyventojų bendrosios kultūros ugdymą ir etnokultūros puoselėjimą (muziejų, teatrų ir kitų kultūros įstaigų steigimą, jų veiklos priežiūrą), savivaldybės viešųjų bibliotekų steigimą ir jų veiklos priežiūrą. Kultūros įstaigų veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos bibliotekų, muziejų, kultūros centrų, teatrų ir koncertinių įstaigų bei etninės kultūros globos įstatymai.

Kultūros srities tikslas – dalyvauti formuojant ir įgyvendinant rajono kultūros politiką savivaldybės teritorijoje, skatinti kūrybinę veiklą ir meno įvairovę, rūpintis etnokultūros ir kultūros paveldo saugojimu ir puoselėjimu.

2017 metais Joniškio rajono savivaldybės **Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos** paslaugomis naudojos 6407 registruoti vartotojai. Tai sudaro 26,5 proc. rajono gyventojų. Per 2017 m. bibliotekoje vartotojai apsilankė 127248 kartus, taip pat per metus užfiksuota 25 131 tūkst. virtualių apsilankymų (lankytojų). Vartotojams išduoti 210342 vienetai įvairių leidinių. Miesto bibliotekoje, Žagarės miesto filiale ir 16 kaimų filialų veikė viešos interneto prieigos taškai ir 63 kompiuterizuotos darbo vietos. Bibliotekų darbuotojai organizavo 8 grupinius (dalyvavo 60 lankytojų) ir individualius (dalyvavo apie 100 lankytojų) kompiuterinio raštingumo mokymus, suteikė apie 2000 konsultacijų.

2017 metais **Žagarės kultūros centro** renginiuose apsilankė 5360 žiūrovų. Iš viso suorganizuota 130 renginių. Žagarės kultūros centre praėjusiais metais veikė 12 būrelių, studijų, kurių veikloje dalyvavo 118 Žagarės krašto gyventojų. Žagarės kultūros centras įgyvendino 5 kultūrinius, pilietinius projektus, kuriuos finansavo Lietuvos kultūros taryba ir Joniškio rajono savivaldybė. Projektams įgyvendinti buvo gautas 12080 eurų finansavimas.

Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje šiuo metu yra saugoma daugiau kaip 20 000 eksponatų, kurie suskirstyti į 6 rinkinius: fotografijos, daiktų, archeologijos, rankraščių, spaudinių, numizmatikos. 2017 metais Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje ir jo padaliniuose buvo surengtos 35 įvairios tematikos parodos, kurios reprezentavo mūsų krašto istoriją, etninę ir kultūros paveldą, pristatė Joniškio krašto kūrėjus, dailininkus, tautodailininkus. Jas aplankė ir jų pristatymuose dalyvavo 1938 lankytojai. 2017 metais žymiai padidėjo turistų srautas, padidėjo susidomėjimas ne tik Raudonąją ir Baltąja sinagogomis, bet ir naujomis ekspozicijomis muziejuje. Per metus muziejų aplankė 107 turistų grupės, 19932 žmonės ne tik iš įvairių Lietuvos miestų, bet ir iš kitų užsienio šalių.

Joniškio kultūros centre 2017 m. veikė 49 mėgėjų meno kolektyvai, studijos ir būreliai. Jų veikloje dalyvavo 638 asmenys. Kultūros centras per praėjusius metus suorganizavo 250 renginių, kuriuose dalyvavo 75992 dalyviai. Bendras Joniškio kultūros centro ir jo skyrių renginių skaičius – 573. Juose dalyvavo 136519 dalyvių.

2017 metais Joniškio rajono savivaldybę pasiekė garbingas Lietuvos kultūros centrų asociacijos apdovanojimas. Joniškio rajono savivaldybės merui Gediminui Čepuliui buvo įteikta metų kultūros politiko nominacija už kultūros puoselėjimą ir plėtrą rajone.

2017 metais buvo padidinta Jono Avyžiaus premija. Jos suma – 3000 eurų. Taip pat didėjo stipendijos kultūros ir meno kūrėjams. Individuali stipendija – iki 3000 eurų, o edukacinė – iki 1000 eurų. Nuo 2017 metų Joniškio rajono savivaldybė skatina ne tik mėgėjų meno kolektyvus, bet ir atlikėjus, pelniusius laureatų vardus apžiūrose, konkursuose, kuriuos organizuoja Lietuvos nacionalinis kultūros centras.

2017 metais Mato Slančiausko premija buvo įteikta Janinai Švambarytei-Valužienei.

2 meno kolektyvai (Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos liaudiškos muzikos kapela, Joniškio kultūros centro folkloro ansamblis „Rudbala“) dalyvavo užsienio partnerių renginiuose: Konino (Lenkijos Respublika) ir Kapyliaus (Baltarusijos Respublika) kultūriniuose festivaliuose.

Sportas

Šiuo metu Joniškio rajone veikia 30 sporto klubų, 1 viešoji ir Sporto centras, kuriame sporto grupės lanko 375 mokiniai. Jiems sudarytos sąlygos lankyti sporto būrelius savo mokymo įstaigose, dalyvauti neformaliojo švietimo programose.

Joniškio sporto centro atstovai dalyvavo 35 respublikiniuose ir tarptautiniuose graikų-romėnų imtynių turnyruose ir čempionatuose, varžytasi 24 lengvosios atletikos bėgimuose, dalyvauta 5 amžiaus grupių Lietuvos lengvosios atletikos pirmenybėse, žaista Lietuvos jaunių tinklinio pirmenybėse, mokinių krepšinio lygos pirmenybėse. Sporto centro šokėjos užėmė antrąją vietą LKL šokėjų pirmenybėse. Jaunieji žolės riedulininkai dalyvavo U-12 pirmenybių finaliniame etape. Karatė atstovai džiugino pergalemis Lietuvos ir Pabaltijo jaunučių šalių čempionatuose. Žaidžiant stalo tenisą iškovotas mergaičių jaunučių pirmenybių aukso medalis ir berniukų penktoji vieta. Iš viso varžybose startavo 260 Joniškio sporto centro sportininkų.

2017 metų Lietuvos jaunių sporto žaidynėse Joniškio rajono komanda 5 grupėje iškovojo 2 – ją vietą.

2017 metais vyko 7-ių sporto šakų Joniškio rajono pirmenybės, 2 neįgaliųjų žaidynės, 6 sporto šakų Joniškio rajono seniūnijų sporto žaidynių varžybos, trečiojo amžiaus universitetų apskrities varžybos. Sporto klubai, bendradarbiaudami su Joniškio sporto centru, surengė daugiau kaip 200 rungtynių ir varžybų, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 2500 dalyvių. Rajone propaguojama 15 sporto šakų.

2017 m. Joniškio rajono seniūnijų komanda Lietuvos seniūnijų finalinėse varžybose iškovojo 6 vietą iš 54 dalyvavusių savivaldybių.

Nacionalinėje krepšinio lygoje Joniškio rajoną reprezentuoja Joniškio „Delikatesas“. Įvairiose Lietuvos ir tarptautinėse varžybose ir turnyruose dalyvauja graikų–romėnų sporto klubas „Kova“, stalo teniso klubas „Sidabra“, jėgos trikovės VŠĮ „Varūna“.

Joniškiečių aktyvumą sporto ir kūno kultūros srityje riboja silpnai išplėtotą infrastruktūra sportuojantiems: iki kritinės ribos susidėvėję sporto aikštynai mokyklose. Joniškio mieste trūksta sportinių žaidimų salių mokymo įstaigose, įvairių treniruočių salių sporto klubams, susidėvėjęs turimas sporto inventorių. Siekiant pagerinti rajono sporto materialinę bazę ir infrastruktūrą, 2017 metais atidaryta dirbtinės dangos futbolo aikštelė Žagarėje, pradėtas renovuoti „Aušros“ gimnazijos sporto aikštynas. 2018-2020 metais ir toliau planuojama aktyviai tvarkyti sporto infrastruktūrą įrengiant dirbtinės dangos aikšteles Skaistgiryje ir Žagarėje, rekonstruojant Kriukų mokyklos stadioną. Taip pat bus siekiama gauti finansavimą Joniškio laisvalaikio ir sporto centro statybai.

Joniškio rajono savivaldybė remia Joniškio rajone registruotų sporto klubų veiklą, sportininkus, atstovaujančius rajonui įvairiose varžybose, skiria finansavimą Joniškio sporto centro veiklai užtikrinti, įvairiems sporto renginiams organizuoti. 2017 m. sportininkų apdovanojimams skirta 8500 Eur.

Sveikata

Sveikatos priežiūros sistemos įstaigos. Pastaraisiais metais Joniškio rajono sveikatos priežiūros išteklių kito nežymiai. 2016 m. Joniškio rajone veikė 1 valstybinė ligoninė, 7 ambulatorinės sveikatos priežiūros įstaigos SAM sistemoje. Iš viso rajone 6 privačios asmens sveikatos priežiūros, iš jų 4 privačios odontologinės priežiūros įstaigos. Joniškio rajone 2016 m. veikė 14 medicinos punktų.

Gyventojų bendrasis sergamumas. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro, Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis, 2016 m. Joniškio rajone dažniausiai buvo sergama kraujotakos sistemos ligomis. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 2016 m. rajone buvo 1,23 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis ir yra didžiausias lyginant su kitais Šiaulių apskrities rajonais. Nors moterų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų didesnis nei vyrų, tačiau jauni vyrai miršta nuo šių ligų keturis kartus dažniau nei jaunos moterys.

Joniškio rajone 2016 m. buvo pasiekti neigiami rodikliai pagal išvengiamo mirtingumo rodiklį, kuris buvo 1,13 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis, o vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo 0,96 karto mažesnė nei Lietuvos vidurkis.

Ypač didelį susirūpinimą kelia neigiamas rajono gyventojų mirtingumo rodiklis dėl savižudybių, kuris 2016 m. buvo 2,10 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis. Mirtingumas dėl išorinių priežasčių buvo 1,54 karto didesnis nei Lietuvos vidurkis.

Teigiami rodikliai 2016 m. Joniškio rajone fiksuoti vertinant sergamumą tuberkulioze ir slaugytojų tenkančių vienam gydytojui, skaičių. Žuvusių ir sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, susižalojimo dėl nukritimo atvejų, sergamumo žarnyno infekcinėmis ligomis, mirtingumo dėl transporto įvykių ar priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, rodikliai patenka į šalies vidurkio intervalą.

Preveninių sveikatos programų įgyvendinimas. Joniškio rajone yra vykdomos prevencinės programos, finansuojamos iš PSDF biudžeto lėšų: gimdos kaklelio ir krūties vėžio, prostatos vėžio ankstyvosios diagnostikos, širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos bei vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos.

2016 m. tikslinės populiacijos dalis rajone, dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje, buvo 0,54 karto mažesnė nei Lietuvos vidurkis; tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje buvo 0,73 karto mažesnė nei Lietuvos vidurkis, tikslinės populiacijos dalis, dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje buvo 0,67 karto mažesnis nei Lietuvos vidurkis.

Preveninių programų įgyvendinimas turi įtakos asmens sveikos gyvensenos formavimui, sveikatos būklės gerinimui. Plečiant sveikatos prevencijos žinias tarp Joniškio rajono savivaldybės mokinių, senjorų ir kitų gyventojų bus įgyvendinamas sveikos gyvensenos skatinimo projektas, kuriuo siekiama informuoti apie pirmosios pagalbos teikimą, pagrindinius rizikos veiksnius ir jų mažinimą, sveikos mitybos įgūdžių ugdymą ir nutukimo mažinimą, psichinės sveikatos gerinimą, nepakankamą fizinį aktyvumą, alkoholio ir rūkymo žalą sveikatai.

Stengiantis mažinti Joniškio rajono gyventojų sergamumą ir mirtingumą nuo tuberkuliozės bei išvengti atsparių vaistams tuberkuliozės mikobakterijų atsiradimo ir plitimo, bus įgyvendinamos priemonės, gerinančios ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo prieinamumą tuberkulioze sergantiems pacientams.

Jaunimo ir NVO politika

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2017 m. Joniškio rajone gyveno 4 523 jauni žmonės nuo 14 iki 29 m., tai 156 mažiau negu 2016 m.

Joniškio rajono savivaldybėje jaunimo politiką formuoja Joniškio rajono savivaldybės taryba ir administracija dalyvaujant Jaunimo reikalų tarybai ir jaunimo reikalų koordinatoriui. Jaunimo reikalų taryba buvo atnaujinta 2017 m. rugpjūčio 30 d.

Ši taryba – tai visuomeniniais pagrindais prie Joniškio rajono savivaldybės tarybos veikiantis kolegialus organas, kurios tikslas – bendradarbiaujant su savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi, padėti įgyvendinti savivaldybės funkcijas jaunimo politikos įgyvendinimo srityse, numatytose Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme ir kituose teisės aktuose. Joniškio rajono savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius yra tarpininkas tarp savivaldybės politikų, tarnautojų ir jaunimo, padedantis savivaldybei formuoti jaunimo politiką.

Joniškio rajono savivaldybėje įgyvendinamą jaunimo politiką siekiama:

- sukurti palankią aplinką (sąlygas) jauno žmogaus visaverčiam gyvenimui ir saviraiškai;

- sudaryti sąlygas formuoti pilietiškoms ir demokratiškoms asmenybėms;
- padėti jaunimui integruotis į politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį šalies, savivaldybės gyvenimą;
- skatinti jaunų žmonių dvasinių vertybių formavimąsi, ugdyti pareigą tėvynei ir šeimai;
- užtikrinti jaunų žmonių pilietines, socialines ir politines teises;
- rūpintis jaunimo užimtumu; skatinti jaunimo verslumą,
- skatinti jaunimo sportinę, kultūrinę, pilietinę, savanorišką veiklą.

Joniškio rajono savivaldybė, bendradarbiaudama su įvairiomis įstaigomis ir organizacijomis, daug dėmesio skiria jaunimo užimtumui, aktyvumui didinti. Remiami jaunimo iniciatyvų projektai, skatinimas nevyriausybinų organizacijų veiklos kokybės gerinimas ir efektyvumo didinimas. 2017 metais sėkmingai įgyvendintas Jaunimo garantijų iniciatyvos projektas „Atrask save“, kurio tikslas – sumažinti nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio 15–29 m. amžiaus jaunimo skaičių, įgyvendinant ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones, atsižvelgiant į tai, kokiai tikslinei grupei asmuo priklauso bei įvertinant asmens poreikius ir galimybes.

Siekiant didinti jaunimo iniciatyvumą ir dalyvavimą Joniškio rajono gyvenime bei nevyriausybinų organizacijų veiklos kokybės gerinimo, efektyvumo didinimo, organizuojami įvairūs susitikimai su vietos valdžios atstovais, konferencijos, jaunimo vasaros akademijos stovyklos, Joniškio jaunimo apdovanojimai; pirmą kartą sėkmingai įgyvendinta jaunimo organizacijų veiklos reprezentacinė mugė ir kitos veiklos.

2015 m. įkurtas Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos Atviras jaunimo centras, kuris kasmet vis plečiasi, rengia įvairius projektus. 2018 m. Atviras jaunimo centras įgyvendins „Interreg V-A“ Latvijos ir Lietuvos programos projektą „Socialinių paslaugų kokybės ir pasiekiamumo gerinimas vidurio Baltijos regione“.

2017 m. Joniškio rajone veikė 50 įvairių organizacijų, besirūpinančiu jaunimu: 14 jaunimo organizacijų, 33 organizacijos, dirbančios su jaunimu, 3 neformalios jaunimo grupės. Dar 9 organizacijose jauni žmonės gali savanoriauti ir taip įgauti darbinės patirties, įgyti naujų socialinių ir profesinių įgūdžių.

Nuo 2016 m. Joniškio rajono savivaldybėje savo veiklą vykdo Nevyriausybinų organizacijų taryba, kurio tikslas yra skatinti nevyriausybinų organizacijų veiklą ir plėtrą, stiprinti bendradarbiavimą tarp savivaldybės institucijų, įstaigų ir NVO. Nevyriausybinų organizacijų taryba sudaroma iš savivaldybės institucijų ir įstaigų bei NVO, veikiančių savivaldybės teritorijoje, deleguotų atstovų.

Joniškio rajono savivaldybė, skatindama nevyriausybinų organizacijų veiklos efektyvumą, plėtrą ir kokybės gerinimą prisidės prie Nacionalinės pažangos programos įgyvendinimo, kurios tikslas iki 2020 metų bent 15 proc. savivaldybės teikiamų paslaugų perduoti nevyriausybinėms organizacijoms.

VIDINĖS APLINKOS ANALIZĖ

Organizacinė struktūra

Joniškio rajono savivaldybėje vietos savivaldos principus įgyvendina šios vietos savivaldos institucijos: atstovaujamoji – Joniškio rajono savivaldybės taryba ir vykdomoji – Joniškio rajono savivaldybės administracija, turinčios vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas.

Savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės ir savo funkcijų įgyvendinimą atstovaujant bendruomenės interesams. Savivaldybių funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba. Viešojo administravimo funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba, savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kiti savivaldybės įstaigų ir tarnybų vadovai, valstybės tarnautojai, kuriems teisės aktai ar savivaldybės tarybos sprendimai suteikia viešojo administravimo teises savivaldybės teritorijoje. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybių įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

Savivaldybės kontrolės institucija – Joniškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – prižiūri, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas bei naudojamas savivaldybės turtas, ir kaip tvarkomas savivaldybės biudžetas.

Joniškio rajono savivaldybės tarybą sudaro įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinkti 25 tarybos nariai. Iš savivaldybės tarybos narių sudaromi tarybos komitetai, kurių pagrindinės funkcijos: nagrinėti klausimus ir teikti juos svarstyti tarybai bei merui; kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų, kaip vykdomi tarybos sprendimai ir mero potvarkiai. Savivaldybėje sudaryti 5 komitetai: Kontrolės komitetas; Ekonomikos ir finansų komitetas; Socialinių ir sveikatos reikalų komitetas; Švietimo, kultūros, sporto komitetas; Rajono plėtros komitetas.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos steigėja yra Joniškio rajono savivaldybės taryba. Joniškio rajono savivaldybės administraciją sudaro administracijos direktoriui pavaldūs skyriai bei teritoriniai administracijos padaliniai – seniūnijos.

Teisinė bazė

Joniškio rajono savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir vidaus teisės aktais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu;
- Valstybės ilgalaikės raidos strategija;
- Nacionaline darnaus vystymosi strategija;
- Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymu;
- Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“;
- 2014–2020 metų nacionaline pažangos programa;

Joniškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Joniškio rajono savivaldybės administracijos nuostatais, kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Planavimo sistema

Joniškio rajono savivaldybės veikla planuojama atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, kurie pagal veiklos rezultatų pasiekimo trukmę yra suskirstyti į tris kategorijas:

ilgos trukmės (šešerių metų) – Joniškio rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginis plėtros planas, patvirtintas Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 3 d. sprendimu Nr. T-29;

vidutinės trukmės (trejų metų) – Joniškio rajono savivaldybės strateginis veiklos planas;
 trumpojo laikotarpio (vienerių metų) – Joniškio rajono savivaldybės biudžetas, metiniai savivaldybės administracijos, seniūnijų ir savivaldybės biudžetinių įstaigų veiklos planai.

Strateginio planavimo procesai organizuojami vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo metodika, patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-99 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo tvarkos patvirtinimo“. Kiekvienais metais Joniškio rajono savivaldybėje rengiami savivaldybės veiklos trimečiai planai, pagal kuriuos sudaromas einamųjų metų biudžetas, savivaldybės administracijos ir seniūnijų metiniai veiklos planai.

Žmogiškieji ištekliai

Savivaldybės administracijoje 2018 m. pradžioje veikė 13 skyrių, 2 poskyriai ir 10 seniūnijų. Didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius, kurį nustato savivaldybės taryba, savivaldybės administracijoje 2018 m. buvo 208. 2018 m. sausio 1 d. dirbo 207 darbuotojai: 2 administracijos vadovai, 77 valstybės tarnautojai ir 128 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

Finansiniai ištekliai

Joniškio rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir Vietos savivaldos įstatymais, 2018 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

Joniškio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano programų pagrindinis finansavimo šaltinis – Joniškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Be savivaldybės biudžeto, savivaldybė savo tikslams įgyvendinti naudoja valstybės biudžeto lėšas, skiriamas per Valstybės investicijų programą, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas, Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšas, Privatizavimo fondo lėšas, valstybės rezervo lėšas, lėšas, gautas iš Europos Sąjungos fondų ir kt.

Savivaldybės biudžetas yra savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Joniškio rajono savivaldybės biudžetą tvirtina savivaldybės taryba. 2018 m. savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 35 asignavimų valdytojams:

- Savivaldybės kontrolieriaus tarnybai;
- Savivaldybės administracijai;
- 16 biudžetinių švietimo įstaigų;
- 4 biudžetinėms kultūros įstaigoms;
- 2 biudžetinėms socialinės paramos ir sveikatos įstaigoms;
- Joniškio rajono savivaldybės priešgaisrinei tarnybai;
- 10 seniūnijų.

Kiekvienas asignavimų valdytojas atsakingas už teisingą programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų, už paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą ir efektyvumą. Asignavimų apskaita ir atskaitomybės rengimas yra vykdomas savarankiškai kiekvieno asignavimų valdytojo.

Joniškio rajono savivaldybės biudžeto ir Valstybės investicijų lėšų nepakanka tolygiai

rajono plėtrai užtikrinti. Todėl savivaldybė stengiasi išnaudoti kitas finansavimo galimybes – pasinaudoti ES struktūriniais fondais ir programomis.

Vidaus kontrolė

Vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatais, patvirtintais Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 15 d. sprendimu Nr. T-199, savivaldybės administracijos ir savivaldybės administracijos tvarkomų asignavimų bei programų išlaidų sąmatų vykdymo kontrolę, savivaldybės turto tikslingo ir efektyvaus naudojimo kontrolę atlieka savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba). Savivaldybės administracijos ir jai pavaldžių bei jos valdymo sričiai priskirtų subjektų vidaus auditą atlieka savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius.

Savivaldybės kontrolieriaus tarnybos atliekamo audito išorinę priežiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos Vidaus audito skyrius, kuris yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui, savo veikloje vadovaujasi Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatomis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą. Vidaus audito skyrius vykdo nepriklausomą, objektyvią tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veiklą, kuria būtų užtikrintas savivaldybės administracijos, jos struktūrinių padalinių, jai pavaldžių ir/arba jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų veiklos gerinimas.

STRATEGINIAI POKYČIAI 2018 METAIS

Joniškio rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2018–2020 metams skirtas įgyvendinti Joniškio rajono savivaldybės strateginį plėtros planą 2014–2020 metams.

Joniškio rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane 2014–2020 metams išskirtos trys prioritetinės sritys: išsilavinusi, sveika ir pilietiška bendruomenė; rajono konkurencingumo didinimas; darni gyvenamosios aplinkos plėtra.

Joniškio rajono savivaldybė, siekdama įgyvendinti strateginio plėtros plano prioritetinėse srityse numatytus tikslus, uždavinius ir priemones, parengė trumpalaikį 2018–2020 metų strateginį veiklos planą, kuriame nurodyti svarbiausi Joniškio rajono savivaldybės veiklos prioritetai, darbai ir siekiami rezultatai.

VEIKLOS PRIORITETAI

Išsilavinusi, sveika ir pilietiška bendruomenė

Siekiant visapusiško mokymo proceso dalyvių poreikių tenkinimo Joniškio rajono savivaldybės švietimo įstaigose, tikslinga ir toliau vykdyti švietimo sistemos optimizavimą, gerinti ugdymo kokybę bei ugdymo įstaigų materialiąją bazę.

Nuo 2018 m. bus tęsiami atnaujinimo darbai Joniškio rajono švietimo įstaigose: modernizuojami pastatai, gerinama aplinkos infrastruktūra, patalpose įrengiama moderni edukacinė aplinka. Siekiant užtikrinti visapusišką vaikų ugdymą, bus skiriamas dėmesys gabių vaikų skatinimo programai įgyvendinti, mokytojų, mokyklų vadovų kompetencijai ir kvalifikacijai kelti, ir pan.

Mokymosi visą gyvenimą iniciatyvų palaikymas neatsiejamas nuo asmeninių, pilietinių, socialinių ir profesinių idėjų įgyvendinimo ir tęstinumo. Joniškio rajone bus plėtojamos suaugusiųjų neformaliojo švietimo paslaugos, Trečiojo amžiaus universiteto veikla, skleidžiama informacija apie mokymosi visą gyvenimą galimybes Joniškio rajone.

Siekiant gerinti Joniškio rajono bendruomenės sveikatą, svarbi sąlyga – kokybiškos, visiems prieinamos sveikatos priežiūros paslaugos. Siekiant įgyvendinti šį uždavinį, Joniškio rajono savivaldybė sieks gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę, atnaujinti sveikatos priežiūros įstaigų materialinę bazę ir infrastruktūrą, pritraukti į rajoną jaunų, perspektyvių sveikatos priežiūros specialistų.

Gyventojų sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo ir aktyvaus gyvenimo būdo propagavimas bus užtikrinamas vykdant prevencinių sveikatos programų įgyvendinimą, organizuojant sveikatos raštingumą didinančias veiklas, skatinant ir remiant visuomenės sveikatos specialiąsias programas, teikiant įvairias sveikatinimo paslaugas.

Sveikos ir pilietiškos bendruomenės formavimas neįmanomas be socialinių paslaugų kokybės, įvairovės ir prieinamumo visiems Joniškio rajono savivaldybės gyventojams užtikrinimo. Todėl, siekiant visapusiškos socialinės integracijos, Joniškio rajono savivaldybė sieks plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų tinklą, socialinio būsto fondą bei užtikrinti jo kokybės gerinimą, skatins nevyriausybinį organizacijų įsitraukimą į socialinių paslaugų teikimą. Tikimasi, kad socialinės paramos ir sveikatos apsaugos efektyvinimas padės tinkamai reaguoti į besikeičiančius bendruomenės socialinius poreikius ir padės spręsti kylančias problemas.

Joniškio rajono savivaldybė siekia gyventojams sudaryti sąlygas turiningai leisti laisvalaikį. Bus plėtojama rajono kultūrinė veikla – vykdomi įvairūs kultūriniai renginiai,

užtikrinama visapusiška kultūrinių renginių ir veiklų įvairovė, jų prieinamumas, gerinama kultūros įstaigų infrastruktūra, materialiosios bazės plėtra. Siekiant įamžinti Lietuvos 100-metį, Joniškio krašto žmonės bus kviečiami teikti svarbios Lietuvos datos įamžinimo idėjas, kurių geriausia bus įgyvendinta. Užtikrinant gyventojų fizinį aktyvumą bus plėtojama sporto centro veikla, atnaujinama sporto aikštynų infrastruktūra, bus siekiama gauti finansavimą Joniškio laisvalaikio ir sporto centro statybai.

Stiprinant Joniškio rajono visuomenės bendruomeniškumą, pilietiškumą ir saugumą bus vystomos tarptautinės ir bendruomeninės projektinės veiklos. Siekiant didinti jaunų žmonių aktyvumą Joniškio rajone, bus aktyvinamas jų dalyvavimas bendruomenės, visuomenės gyvenime, plėtojama atviro jaunimo centro veikla, didinamas atviro jaunimo centro socialinių paslaugų prieinamumas ir efektyvumas, gerinama materialinė bazė, remiamos jaunimo iniciatyvos ir kitos veiklos, propaguojama savanorystė.

Rajono konkurencingumo didinimas

Siekiant, kad Joniškio rajonas taptų palankesnis verslui, planuojama įgyvendinti keletą uždavinių: sudaryti palankias sąlygas gyventojams ir įmonėms pradėti ir plėtoti verslą; sudaryti sąlygas turizmo paslaugų plėtrai; gerinti gyventojų ir ūkio subjektų aptarnavimą savivaldybės institucijose; formuoti tinkamą savivaldybės įvaizdį.

Joniškio rajono savivaldybė, siekdama skatinti verslumą, smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrą, užtikrinti paramą ir formuoti verslui bei investicijoms palankią aplinką, numato ir toliau vykdyti bei plėtoti verslumo ugdymo, turizmo ir verslo skatinimo, bei Joniškio rajono kaimo, smulkus ir vidutinio verslo plėtros programas, vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimą, prekybai skirtos infrastruktūros įrengimą. Bus vykdoma informacinė ir konsultacinė veikla, skirta Joniškio rajono verslininkams, verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, potencialiems investuotojams.

Joniškio rajono konkurencingumui didinti planuojama plėtoti turizmo sektoriaus paslaugų įvairovę ir kultūros paveldo apsaugą bei pritaikymą viešiesiems poreikiams: bus užtikrinamas turizmo informacijos sklaidos, viešinimo įgyvendinimas, naujų turizmo trasų ir maršrutų kūrimas, turizmo objektų ženklavimas, tvarkomi nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, vykdomos kitos paveldosaugos veiklos.

Viešojo administravimo efektyvumo didinimas taip pat prisidės prie rajono konkurencingos aplinkos kūrimo. Siekiant gerinti gyventojų ir ūkio subjektų aptarnavimą savivaldybės institucijose bus skatinamas administracinių paslaugų teikimas elektroniniu būdu, įgyvendinama savivaldybės kovos su korupcija programa, administracinės naštos mažinimo priemonės, tobulinamos kitos viešojo administravimo veiklos sritys.

Darni gyvenamosios aplinkos plėtra

Darni gyvenamosios aplinkos plėtra susijusi su Joniškio rajono susisiekimo sistemos plėtra, efektyvios inžinerinio aprūpinimo sistemos plėtra, darnios ir švarios aplinkos užtikrinimu, viešųjų erdvių funkcionalumo didinimu bei gyvenamojo fondo kokybės gerinimu ir plėtra.

Kelių ir apšvietimo infrastruktūros gerinimas Joniškio rajono savivaldybėje bus vykdomas užtikrinant gatvių ir kelių rekonstrukciją bei plėtrą statant Joniškio miesto rytinį aplinkkelį, atnaujinant pėsčiųjų ir dviračių takus. Didinant energijos vartojimo efektyvumą bus plečiamas ir

modernizuojamas Joniškio miesto ir rajono gatvių apšvietimas. Tai prisidės prie rajono gyventojų saugumo keliuose didinimo, nelaimingų atsitikimų skaičiaus mažinimo.

Bus siekiama atnaujinti ir plėtoti vandens tiekimo, vandens gerinimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje. Tai padės didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą, taip pat ir mažinti aplinkos taršą nuotekomis. Taip pat bus vykdoma vandentvarkos inžinerinių statinių priežiūra, padėsianti užtikrinti tinkamą paviršinio vandens šalinimą.

Darnios ir švarios aplinkos užtikrinimas bus skatinamas vykdant atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtrą įrengiant modernias atliekų surinkimo aikšteles daugiabučių gyvenamųjų namų kvartaluose, remiant ir propaguojant aplinkos apsaugos iniciatyvas, tvarkant apleistus bešeimininkius pastatus, užtikrinant švaros ir tvarkos palaikymą Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje, gyvūnų gerovės poreikių tenkinimą.

Gerinant Joniškio rajono savivaldybės viešojo ūkio paslaugų kokybę, bus užtikrinamas viešojo ūkio paslaugų teikimas, atnaujinamos ir plėtojamos rajono kapinių teritorijos, pradedamas rengti kolumbariumas Joniškio miesto kapinėse.

Kompleksiškai plėtojant miesto bei kaimo gyvenamąsias teritorijas ir viešąsias erdves, bus atliekamas viešosios infrastruktūros modernizavimas Joniškio rajono miesto ir kaimo vietovėse. Atnaujintos viešosios erdvės taps estetiškesnės, patrauklesnės ir funkcionalesnės rajono gyventojams, taip pat bus pritaikytos bendruomeniniams, visuomeniniams, rekreacijos ir kt. poreikiams. Tai padės gerinti bendruomenės gyvenimo kokybę, didins pasitenkinimą gyvenamąja aplinka.

Gerinant ir plečiant Joniškio rajono savivaldybės gyvenamąjį fondą bus vykdoma socialinio būsto plėtra naujai įrengiant socialinius būstus pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms. Siekiant atkurti ar pagerinti Joniškio rajone esančių daugiabučių namų technines ir energines normatyvines savybes, gerinti daugiabučių namų techninę būklę, estetinį rajono vaizdą, didinti nekilnojamojo turto vertę ir mažinti namų išlaikymo išlaidas, bus įgyvendinama Joniškio rajono savivaldybės energinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa.

SVARBIAUSI DARBAI

Joniškio rajono savivaldybė 2018 metais planuoja atlikti keletą svarbiausių darbų (projektų), kuriems bus skiriamos Europos Sąjungos struktūrinių bei kitų fondų, valstybės biudžeto, Joniškio rajono savivaldybės biudžeto bei kitos lėšos pagal Strateginio plėtros plano 2014–2020 metams tikslus:

1.1. TIKSLAS. *Siekti visapusiško mokymo proceso dalyvių poreikių tenkinimo, optimizuojant švietimo sistemą:*

- Žagarės gimnazijos pastato rekonstravimas;
- Joniškio „Aušros“ gimnazijos modernizavimas;
- Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos atnaujinimas;
- Joniškio vaikų lopšelio-darželio „Ąžuoliukas“ modernizavimas.

1.2. TIKSLAS. *Gerinti bendruomenės sveikatą:*

- Visuomenės sveikatos stiprinimas ir stebėseną.

1.3. TIKSLAS. *Mažinti socialinę atskirtį:*

- Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas;
- Savarankiško gyvenimo namų įkūrimas Joniškio rajone;

- Integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) į namus paslaugų plėtra.

1.4. *TIKSLAS. Sudaryti sąlygas turiningam laisvalaikiui:*

- Jonišio kultūros centro modernizavimas;
- Jonišio „Aušros“ gimnazijos sporto aikštyno atnaujinimas;
- Sporto aikštynų įrengimas.

1.5. *TIKSLAS. Stiprinti visuomenės bendruomeniškumą, pilietiškumą ir saugumą:*

- Socialinių paslaugų prieinamumo ir efektyvumo didinimas Atvirame jaunimo centre.

2.1. *TIKSLAS. Didinti vietos gyventojų ekonominį užimtumą:*

- Prekybos aikštelės Upytės g. įrengimas.

2.2. *TIKSLAS. Efektyviai išnaudoti rajono turistinį potencialą:*

- Kelias savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės sistemos plėtojimas.

3.1. *TIKSLAS. Vykdyti darnią viešosios infrastruktūros plėtrą:*

- Jonišio miesto rytinio aplinkkelio nuo krašto kelio Nr. 152 Joniškis–Linkuva iki krašto kelio Nr. 209 Joniškis–Žeimelis–Pasvalys statyba;
- Pėsčiųjų ir dviračių takų sutvarkymas teritorijoje, jungiančioje Jonišio miesto M. Slančiausko ir Žemaičių gatves;
- Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Jonišio rajone;
- Apšvietimo inžinerinių tinklų atnaujinimas ir plėtra Jonišio rajone.

3.2. *TIKSLAS. Užtikrinti ekologiškai švarią aplinką:*

- Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra;
- Jonišio rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialioji programa.

3.3. *TIKSLAS. Kompleksiškai tvarkyti rajono viešąsias erdves:*

- Jonišio miesto centrinės dalies aikščių rekonstrukcija, III etapas;
- Kompleksinis Jonišio miesto daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų sutvarkymas;
- Viešosios infrastruktūros atnaujinimas Jonišio rajono kaimo vietovėse;
- Bešeimininkų apleistų pastatų likvidavimas Jonišio rajone.

3.4. *TIKSLAS. Gerinti ir plėsti gyvenamąjį fondą:*

- Daugiabučių gyvenamųjų namų energinio naudingumo sertifikatų ir modernizavimo (atnaujinimo) investicijų planų rengimas; inžinerinių paslaugų (projektavimas, ekspertizė, tech. priežiūra) kaštų iki 50 proc. gyventojams kompensavimas;
- Socialinio būsto plėtra Jonišio rajone.

PLANUOJAMI REZULTATAI

Planuojami rezultatai numatyti Jonišio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano 2018–2020 metams programose (1–7 priedai).

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIAI TIKSLAI IR EFEKTO KRITERIJAI

Pavadinimas	Kodas
1. TIKSLAS. Išsilavinusi, sveika ir pilietiška bendruomenė	01
<i>Siekiant šio tikslo vykdomos programos</i>	

„Švietimo paslaugų užtikrinimas ir gerinimas“	01
„Kultūros ir sporto plėtra“	02
„Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“	03
Efeko kriterijus Mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą dalis, nuo baigusių atitinkamą programą mokinių skaičiaus (proc.) <i>Reikšmė 2017 m. – 91 proc. Siekiama reikšmė 2018 m. – 92 proc.</i> Vidutinis registruotų bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų (%) <i>Reikšmė 2017 m. – 12,7 proc. Siekiama reikšmė 2018 m. – 12,0 proc.</i>	
2. TIKSLAS. Rajono konkurencingumo didinimas	02
<i>Siekiant šio tikslo vykdomos programos:</i>	
„Savivaldybės ir viešojo valdymo paslaugų kokybės užtikrinimas ir gerinimas“	04
„Seniūnijų veiklos užtikrinimas“	05
„Kultūros paveldo puoselėjimas. Turizmas. Verslas“	13
Efeko kriterijus Verslumo lygis (veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų) (sk.) <i>Reikšmė 2017 m. – 13,8. Siekiama reikšmė 2018 m. – 13,9</i>	
3. TIKSLAS. Darni gyvenamosios aplinkos plėtra	03
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa</i>	
„Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas“	12
Efeko kriterijus Gyventojų pokytis Joniškio rajono savivaldybėje (proc.) <i>Reikšmė 2017 m. – sumažėjimas 3,0 proc. Siekiama reikšmė 2018 m. – sumažėjimas 2,0 proc.</i>	

Savivaldybės strateginio veiklos plano priedai

- 1 priedas. Švietimo paslaugų užtikrinimo ir gerinimo programa (kodas 01).
- 2 priedas. Kultūros ir sporto plėtros programa (kodas 02).
- 3 priedas. Socialinės paramos įgyvendinimo ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimo programa (kodas 03).
- 4 priedas. Savivaldybės ir viešojo valdymo paslaugų kokybės užtikrinimo ir gerinimo programa (kodas 04).
- 5 priedas. Seniūnijų veiklos užtikrinimo programa (kodas 05).
- 6 priedas. Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo programa (kodas 12).
- 7 priedas. Kultūros paveldo puoselėjimo. Turizmo. Verslo programa (kodas 13).